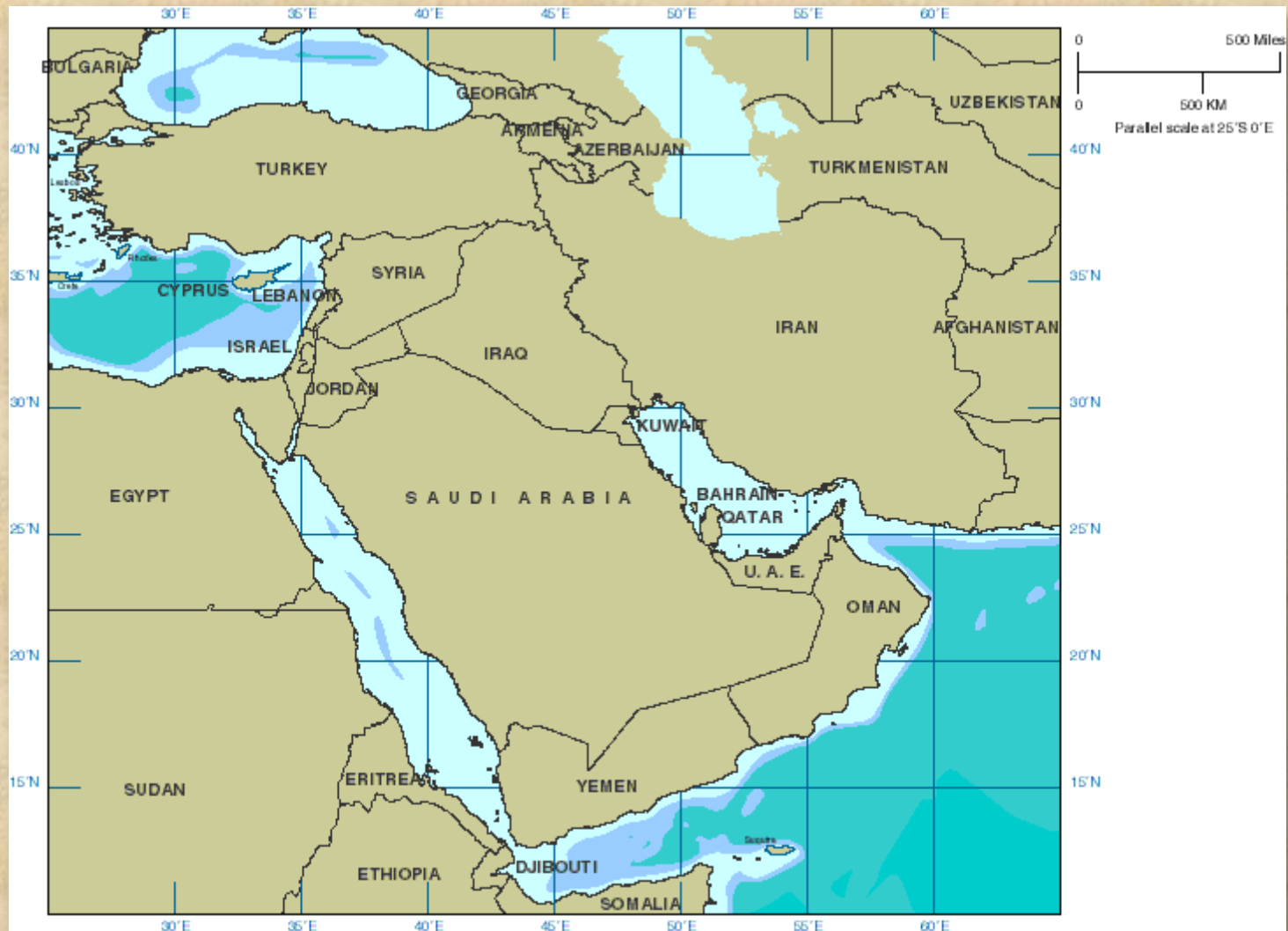

JIHOZÁPADNÍ ASIE

Přírodní podmínky

- ❑ převážně subtropický pás, J tropický,
- ❑ velký nedostatek srážek → sucho
- ❑ hornatá oblast s bezodtokovými oblastmi
- ❑ stepi, polopouště, pouště → oázy
nedostatek vody ⇒ stejné řeky - jediný zdroj pitné vody pro několik států =
časté spory, války o vodu

Obyvatelstvo

Nepříznivé přírodní poměry → nízká hustota zalidnění

Příznivé podmínky mají pouze:

- ❖ středomořské pobřeží
- ❖ Mezopotamská nížina
- ❖ pobřeží Perského zálivu

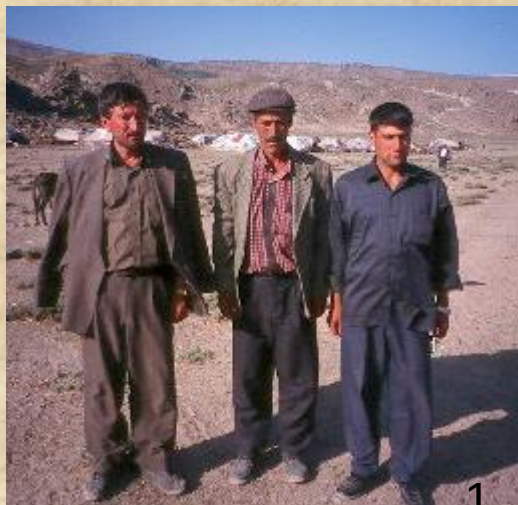
⇒ kolébky starověkých civilizací pestrá směsice národů a národností - Arabové, Turci, Íránci,...

arabština – píší zprava doleva

TURCI

ÍRÁNCI

ARABOVÉ

1

2

3

يولد جميع الناس أحرارًا متساوين في الكرامة **Arabsky**
والحقوق. وقد وهبوا عقلاً وضميراً وعليهم أن يعامل بعضهم بعضاً
بروح الإخاء

Přepis:

júladu džamícu 'n-nási ahráran mutasáwína fí 'l-karámati wa-l-
huqúq. Wa-qad wuhibú caqlan wa-damíran wa-calajhim an
jucámila bacaduhum bacdan bi-rúh al-ichá'.

Česky

Všichni lidé se rodí svobodní a sobě rovní co do důstojnosti a
práv. Jsou nadáni rozumem a svědomím a mají spolu jednat
v duchu bratrství.

V minulosti zde vznikla 3 náboženství – křesťanství, židovství, islám (nejrozšířenější)

ISLÁM

- velmi ovlivňuje život obyvatel – muslimové („La-iláha-illa-l-láhu“ – není boha kromě Alláha)

Každý vyznavač islámu-muslim, vyznává pět základních sloupů víry:

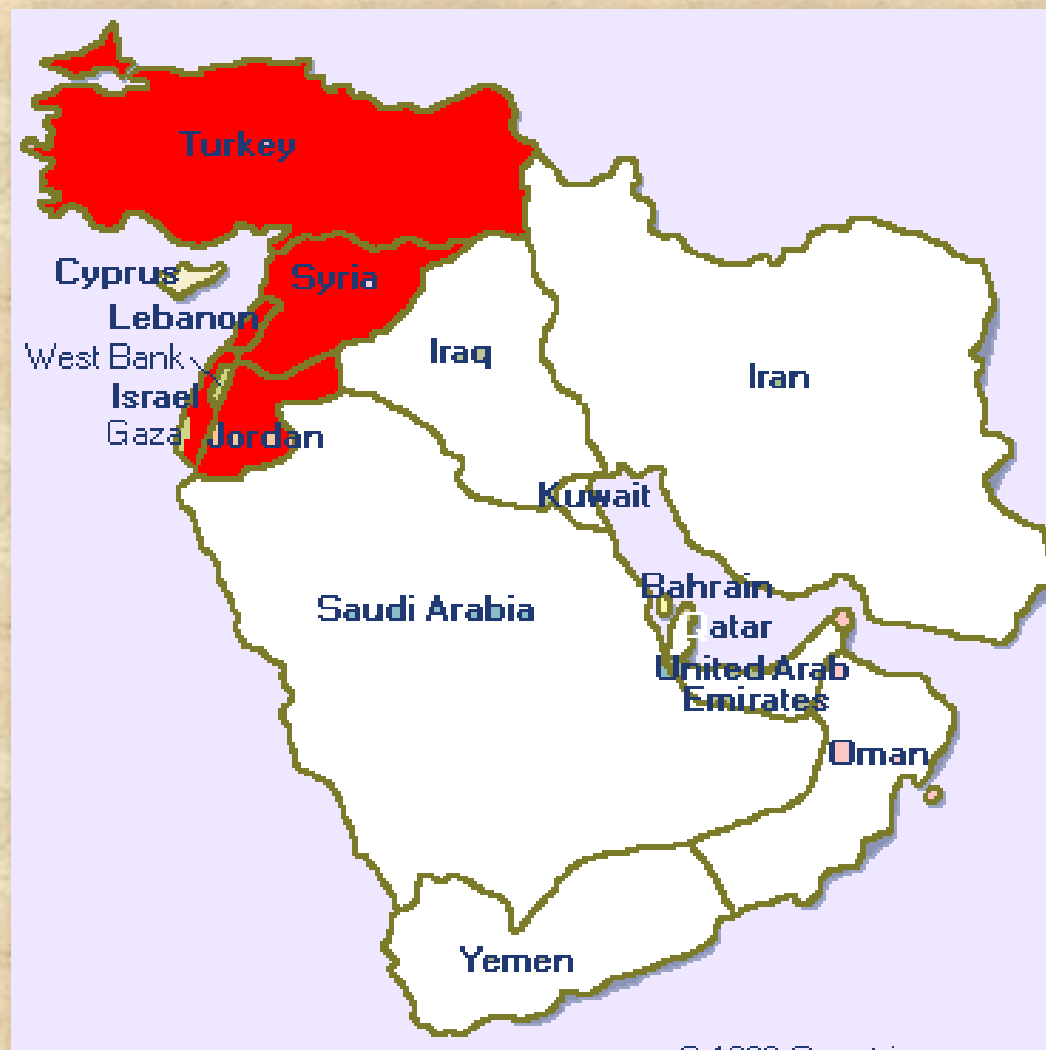
- 1) víra v Alláha-uctívání Alláha jako jediného Boha
- 2) pětkrát denně modlitba
- 3) půst
- 4) almužna
- 5) pouť do Mekky

Více o islámu [ZDE](#).

JIHOZÁPADNÍ ASIE se rozděluje na 2 oblasti:

- **BLÍZKÝ VÝCHOD**
 - Izrael, Turecko, Sýrie, Libanon, Jordánsko
- **STŘEDNÍ VÝCHOD**
 - Saudská Arábie, Kuvajt, Irák, Írán, Spojené arabské emiráty, Katar, Bahrajn, Omán, Jemen

BLÍZKÝ VÝCHOD

Posvátná místa tří světových náboženství, pokrok, zaostalost, snahu spolupracovat i nesmiřitelnou nenávist, to vše najdeme v této nevelké části Asie. Tato historicky stará kulturní oblast je neustálým ohniskem mezinárodního napětí.

- **Nejhustší osídlení podél Středozemního moře**

→ teplé středomořské klima ⇒ zemědělství
(závlahy) - citrusy, fíky, olivy,...

- **Příznivé podmínky pro cestovní ruch** →
pláže, klima, památky (dnes méně vlivem válek)

- **Hospodářsky nejvyspělejší Izrael a Turecko**

- ostatní státy – slabý průmysl

IZRAEL

Jeruzalém, Tel-Aviv

- ☐ **Židovský stát (judaismus)**
- ☐ **vznik v r. 1948**
- ☐ **konflikty se sousedy**
 - **dříve války se sousedními státy,**
dnes především vnitřní problémy s Palestinci

Intenzivní závlahové zemědělství + prosperující průmysl (diamanty, draselné soli, fosfáty, chemie, elektrotechnika, zbraně,...)

Území je nazýváno „biblickou domovinou Židů“, po válce se do bývalé Palestiny stěhovali Židé z celého světa, pomocí OSN vyhlášen nový stát → Palestinci se bouřili (organizace pro osvobození Palestiny), uprchlické tábory v sousedních zemích ⇒ dodnes války s Izraelem

Problematická místa: Golanské výšiny, pásma Gazy, Jeruzalém, západní břeh Jordánu

Stát Palestina vyhlásil Jásir Arafat 15. listopadu 1988 v exilu. Okamžitě ho uznalo 114 zemí (hlavně muslimských a komunistických), z nichž 93 udržovalo nějakou formu diplomatických styků s Izraelem. Samotný Izrael ovšem takový stát neuznal. OSN mu přiznala statut pozorovatele. Spojené státy a Izrael byly proti a 44 států se zdrželo hlasování. Navzdory uznání státu Palestina jen 29 států v roce 1995 uznávalo „palestinský pas.“

TURECKO

Ankara, Istanbul

● evropsko-asijský stát

s rychlým hospodářským růstem i řadou vnitřních problémů (problém s kurdskou menšinou žijící na východě Turecka, usilující o vznik státu Kurdistán, častý i terorismus

● Cestovní ruch

- archeologické památky
- turecká riviera

PŘÍRODNÍ ZAJÍMAVOSTI

KAPPADOKIE

Oblast Kappadokie, ležící jihovýchodně od Ankary, je proslulá svými fantastickými skalními útvary. Po staletí lidé vytesávali do měkkého, tajemně nahlodaného sopečného kamene domy, kostely, pevnosti a dokonce celá podzemní města.

PAMUKALE

je jeden z
neobyčejných
přírodních divů
Turecka.

6

Jde o sněhobílé travertinové terasy s jezírky,
naplněnými silně mineralizovanou vodou,
připomínající obří porcelánové krajky

STŘEDNÍ VÝCHOD

Na Středním východě se rozkládaly velké a významné říše jako Mezopotámie, Babylonie (území dnešního Iráku) nebo Persie (dnešní Írán). Nacházejí se tu nejposvátnější místa islámu (Mekka, Medina).

V současné době je region jedním z hlavních ohnisek mezinárodního napětí.

■ Suché podnebí ⇒ pouště, nedostatek vody

■ Mezopotamská nížina – obilniny,
bavlník, fíky, tabák,...

■ Suché pastviny – kozy, velbloudi, ovce, káva

■ Hlavní bohatstvím těchto států je ropa a zemní plyn (1/2 svět. zásob, 1/3 produkce) ⇒ časté spory někdy až vyústění ve války, největší zásoby mají Saúdská Arábie a Kuvajt

■ Většinou mají moc prezidenti nebo monarchové s velkou mocí (absolutní monarchie)-vládnou rodiny šejků či emírů.

Rozdílná hospodářská úroveň

Jemen – roční příjem na osobu – 693 USD

SAE – 20 000 USD

Některé země těžbou ropy hodně zbohatly, ale řada zemí se snaží budovat hospodářství, které nebude závislé na ropě..

SAÚDSKÁ ARÁBIE

RIJÁD

Království, největší zásoby ropy, Mekka, Medina –poutní místa muslimů

Je to země s velmi ortodoxním islámským režimem, který není příliš nakloněn návštěvám cizinců.

Pouze muslimové mohou být státními občany Saúdské Arábie, přičemž odpadlictví od víry je v této zemi trestným činem. Trestní právo zná popravu, bičování nebo např. useknutí ruky za krádež. Saúdská Arábie nectí základní listinu práv a svobod, výše trestu i odškodnění se odvíjí od náboženského přesvědčení a pohlaví pachatele/oběti. Práva žen jsou potlačována, ženy nesmí řídit auta a musí chodit zahaleny, tak, jak je to přikázáno v Koránu.

SPOJENÉ ARABSKÉ EMIRÁTY

Země se skládá ze sedmi EMIRÁTŮ.

Příklad emirátů = Abú Dhabí (hl.m.)

= Dubaj

Dnes jsou Spojené arabské emiráty bohatou zemí, spíše než tradiční domy se tu nacházejí supermoderní mrakodrapy a všudypřítomný luxus. Téměř tři čtvrtiny obyvatel tu dnes tvoří zahraniční dělníci, kteří pracují na ropných vrtech.

DALŠÍ STÁTY

Bahrajn – malý ostrovní stát, ropa

Katar – abs.monarchie v čele s emírem, ropa, perly, banky

Kuvajt – r.1990 válka s Irákem, ropa

Omán – chudý sultanát

Jemen – chudá, suchá a hornatá země bez ropy

Irák - Bagdád

- Mezopotamská nížina, ropa, Sadám Husajn obsadil Kuvajt kvůli ložiskům ropy
→ válka v Perském zálivu

Írán – Teherán, hornatý stát, přísný islám, ropa
perské koberce

ZDROJE OBRÁZKŮ:

- 1 <http://www.polickej.net/hanes/ck/turecko/tur-foto.htm>
- 2 http://www.tyden.cz/rubriky/sport/komentare/sejky-krize-bavi-blizi-se-anglicko-arabska-liga_101170.html?showTab
- 3 http://www.lideazeme.cz/files/imagecache/dust_filerenderer_big/files/upload/story_press/3675/068_000_jpg_4a2f6e94bd.jpg
- 4 https://encryptedtbn1.gstatic.com/images?q=tbn:ANd9GcTCP4wrtTCFgrLmICnKB UejTF_7RbJsGZN9mmKnEU5VM5-0ohsy1g
- 5 <http://bodrumyalikavakexcursions.com/wpcontent/uploads/2012/05/kapadokia0038.jpg>
- 6 <http://www.ephesusselcuk.com/wp-content/uploads/2013/06/pamukkale-selcuk.jpg>

OSTATNÍ ZDROJE:

www.wikipedia.cz

www.rvp.cz